W&M magazine

Uitgave 3 · november 2016

Inhoudsopgave:

03 Van de redacteur

04 Dag 1 Maastricht

11 Dag 2 Valkenburg

27 Dag 3 Gemeentegrot en Wandeling Valkenburg - Schin op Geul

39 Dag 4 Wandeling Valkenburg - Maastricht

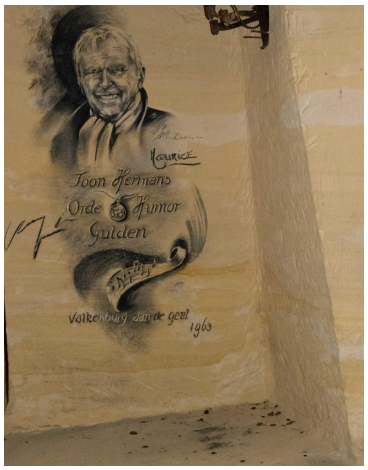

Van de redacteur

Nog geen Sinterklaas, geen kerst, maar wèl herfstvakantie. Oeps een late voor de Limburgers en Belgen. Het is voor ons onverwacht druk in Valkenburg èn Maastricht. We hebben niks gereserveerd. Dus geen camperplaatsen maar een standaard plek op de camping. Het moet zo zijn en daarom hebben we nu genoten van een super uitzicht vanaf onze overnachtingsplek. De plek op de terrassencamping is hoog en kijkt uit over de daken van Valkenburg. s' ochtends en s' avonds zo sfeervol, dat treffen we niet vaak. De camping hebben we gekozen om makkelijk te voet de groeves te bezoeken en op loopafstand het stadje Valkenburg te ontdekken. Op nog geen 500 meter is er bovendien een bushalte. De reis met de bus van Valkenburg naar Maastricht gaat door de prachtige dalen met op dit tijdstip van het jaar de geel kleurige mosterdvelden. Het is heerlijk genieten tijdens de wandelingen van alle natuurschoon in het Gerendal en langs de Geul naar Maastricht en niet in de laatste plaats door het prachtige najaarsweer. En we hebben lang nog niet alles gezien!

Limburg, zo *sjoen, ik had van dich!*

Redacteur

Wil Oudshoorn,
wilenmathe@gmail.com

Art Director

Wil Oudshoorn en Mathé Snoek

Paardentorso’s plein Op de Thermen.

De paardentorso’s van Arthur Spronken laten de dynamiek van het lichaam zien. Die dynamiek is zo belangrijk bij de latere paardentorso's, dat de benen van de paarden alleen in aanzet te zien zijn, de aanzet tot de beweging die in de torso plaatsvindt.

Vanaf 1962 wordt het paard een steeds terugkerend element in zijn oeuvre. Maar het is niet een weergave van een realistisch paard. Spronken richt zich volkomen op de paardetors. Niets meer dan het lijf, de billen en de nek laat hij de toeschouwer zien. Die vorm wordt volgens kunstrecensent Lambert Tegenbosch zijn thema: "het wentelende, fantastische paardelijf, dat niet rent, springt, draaft of galoppeert, maar dat rolt als de zee."

‘De paardentorso's van Spronken rennen niet, maar zweven of staan op een poot. De zwaartekracht lijkt de grote, gespierde dieren niets te doen, ze dansen, rollen, tollen, springen in de ruimte, zijn één brok dynamiek en kracht. Spronkens paarden draven, wentelen en steigeren expressief. Zijn beelden staan bol van de spanning.

Onze Lieve Vrouwebasiliek

Op de plek waar nu de Onze Lieve Vrouwekerk staat, stond al in de 5e eeuw een kerkje. Dat was waarschijnlijk het oudste christelijke kerkje in Nederland. Het kerkje werd mogelijk bovenop de resten van een Romeinse tempel gebouwd. In de basis van het westwerk zijn nog 2 enorme stenen te vinden, die afkomstig zijn van het Romeinse fort. De Onze Lieve Vrouwekerk, of 'slevrouwe' zoals de Maastrichtenaren haar noemen, is een mooi voorbeeld van Romaanse bouwkunst.

De kerk fungeerde enkele eeuwen als bisschopskerk, daarna als kapittelkerk, maar werd in en na de Franse tijd ook gebruikt als militaire smederij en paardenstal. In de kerk zijn verschillende uitzonderlijke kunstwerken te vinden, zoals de Sterre der Zee en 2 beeldhouwwerken van Jan van Steffeswert, die in Maastricht woonde en werkte.

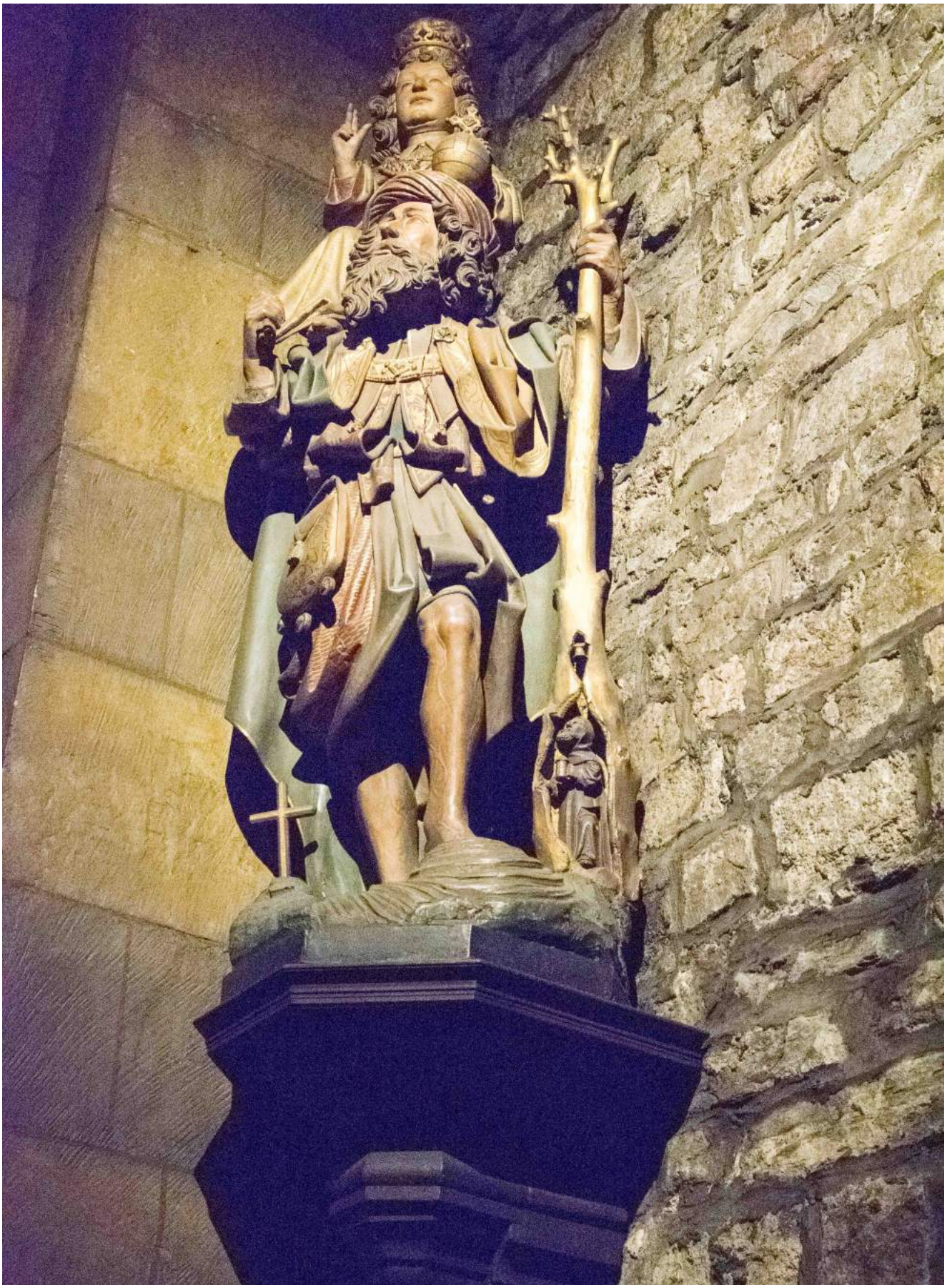

De Basiliek van Sint Servaas (Maastrichts: Sintervaosbasiliek, of kortweg Sintervaos) is een kerkgebouw in het historische centrum van Maastricht, gelegen tussen drie pleinen: het Vrijthof, het Keizer Karelplein en het Henric van Veldekeplein. De kerk is gebouwd op het graf van Sint-Servaas en wordt beschouwd als de oudste nog bestaande kerk van Nederland. De basiliek behoort tot de Top 100 der Nederlandse UNESCO-monumenten.

De grote driebeukige kruisbasiliek is grotendeels in romaanse stijl gebouwd met gebruikmaking van kolenzandsteen en mergel. Het kerkgebouw fungeert als parochiekerk van de rooms-katholieke Sint-Servaasparochie en dekenaatskerk van Maastricht. Sinds 1985 voert de kerk de titel basilica minor (basiliek). De kerk, de kloostergangen en de schatkamer zijn geopend voor publiek en tegen betaling te bezichtigen.

Trots, geliefd en afgestudeerd?? Volgende keer vragen….

Er stond een kartonnen doos met het woord *contact,* op het kruis staan en dan had je samen contact!

Gevestigd in de ruim 700 jaar oude **Dominicaner Kerk** en door the Guardian uitgeroepen tot "The fairest bookshop of the world, a bookshop made in heaven" , biedt Boekhandel Dominicanen het meest complete en gevarieerde assortiment boeken van de stad Maastricht.

Met een agenda van zo'n 140 activiteiten per jaar (onder meer tentoonstellingen) is er altijd wel wat te beleven.

Op het voormalige priesterkoor geniet u van een verrukkelijke cappuccino van Coffeelovers en werpt u een blik op de eeuwenoude fresco's.

Wilhelminatoren (Valkenburg)
De bouw van de toren kwam tot stand op initiatief van het *Kurcomité Falcobergia*, een in 1895 opgerichte concurrerende vereniging voor de tien jaar eerder opgerichte Valkenburgse Vereniging voor Vreemdelingenverkeer *Het Geuldal*. Beide verenigingen beoogden het opkomend toerisme in Valkenburg te bevorderen, maar daarbij speelden ook privébelangen een rol. In 1898 had *Het Geuldal* al een houten uitzichttoren laten bouwen in het Rotspark op de Cauberg. Deze werd in 1910 weer afgebroken. De Wilhelminatoren verrees in 1906 op de tegenoverliggende Heunsberg, destijds op het grondgebied van de gemeente Oud-Valkenburg. Het deels neogotische bouwwerk van Limburgse mergel werd in opdracht van het *Kurcomité Falcobergia* ontworpen door de lokale architect Christiaan Alfons Prevoo.
In 1922 werd de Wilhelminatoren voor een bedrag van 18.000 gulden eigendom van de familie Schetters-Bours, die er drie generaties lang een café-restaurant zou uitbaten.

Uitzicht op de kasteelruïne en Valkenburg vanaf de 30 meter hoge Wilhelminatoren.

Uitzicht op de Thermae 2000 vanaf de 30 meter hoge Wilhelminatoren.

WILHELMINATOREN
CAFE-RESTAURANT

Onze stadscamping Den Driesch op loopafstand van de Wilhelminatoren.

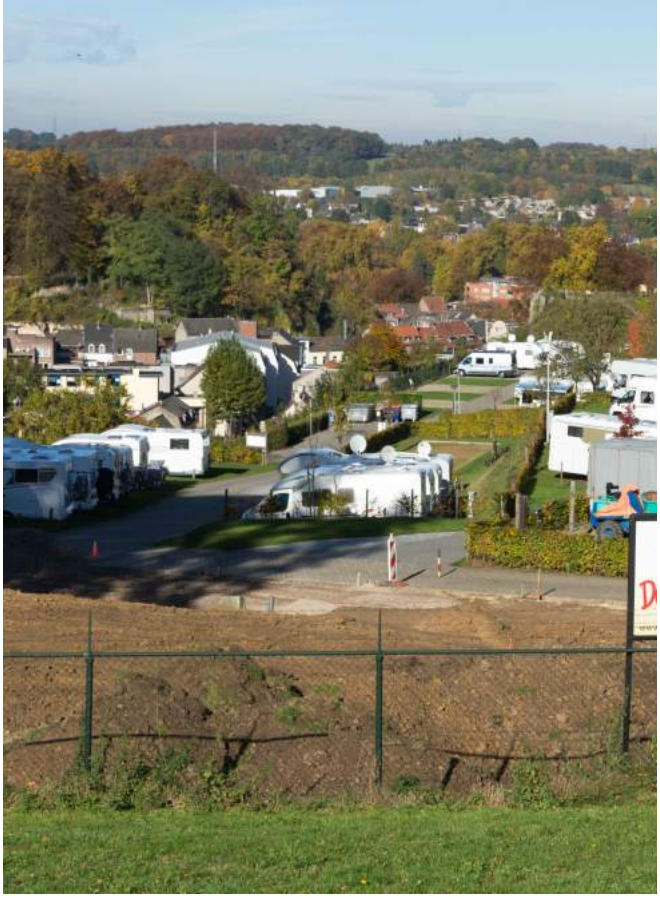

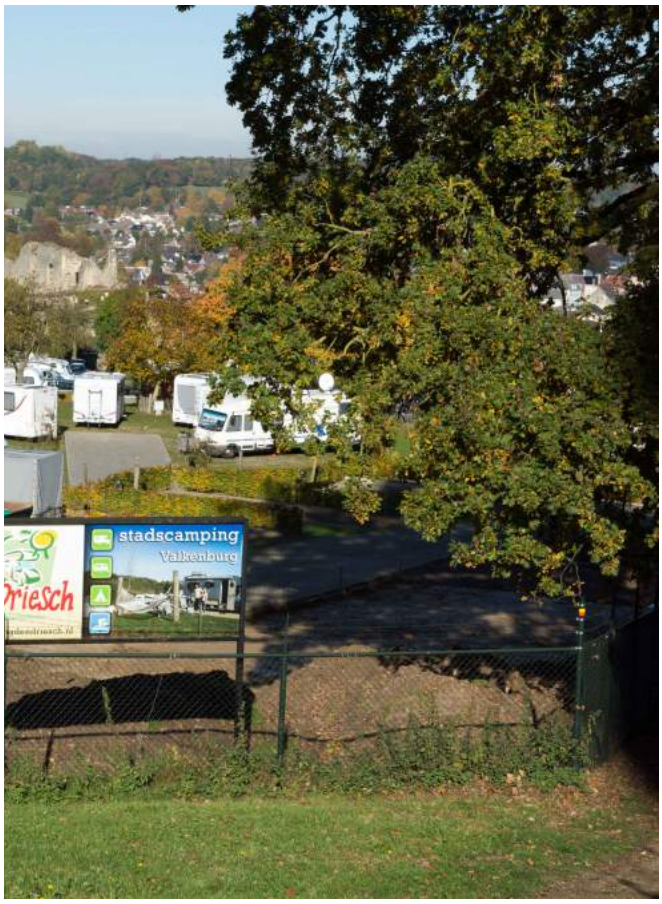

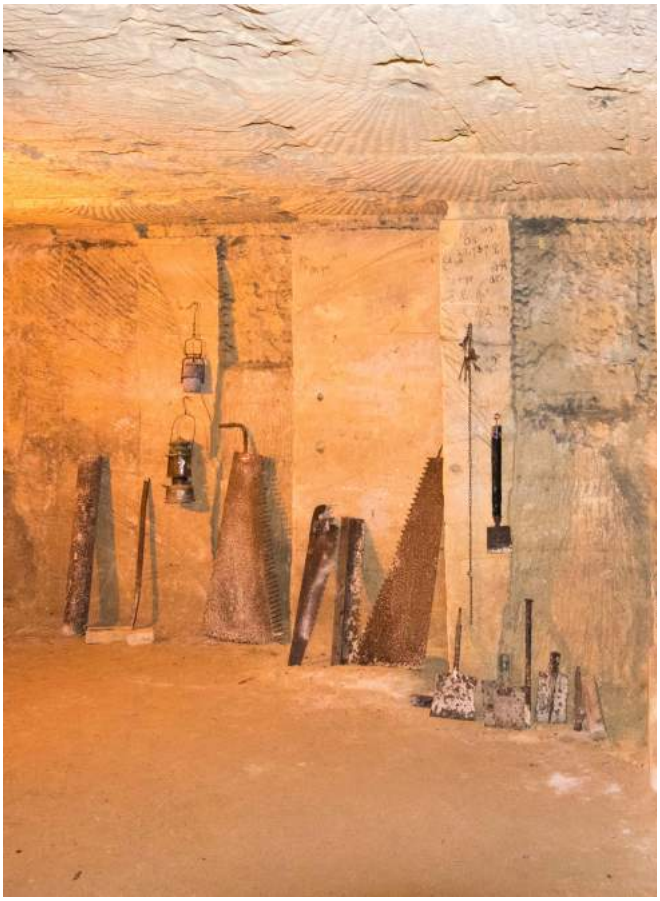

De Fluweelengrot is een van de gangenstelsels onder het Limburgse stadje Valkenburg. Vanaf ongeveer 1050 gebruikte men dit gangenstelsel voor de mergelwinning, voornamelijk voor de bouw van het kasteel van Valkenburg. Tegenwoordig is de grot een toeristische attractie.

Door de winning van mergel is een uitgebreid labyrint van gangen en tunnels ontstaan. De lengte van de Fluweelengrot bedraagt ruim 5 kilometer, waarbij het complete gangenstelsel van alle grotten in Valkenburg meer dan 200 kilometer bedraagt. In 1937 werd er een heel nieuw gedeelte van de grot blootgelegd. Waarbij er diverse vluchtgangen van het kasteel naar de grotten per toeval werden ontdekt.

ONS
VORSTENHUIS

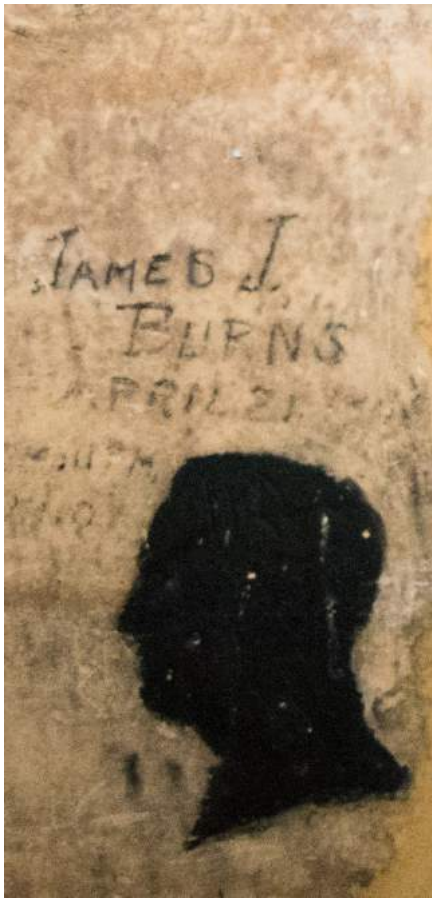

Ook in de Tweede Wereldoorlog diende de grot als schuilplaats. In het begin van de oorlog werd Valkenburg gespaard voor het oorlogsgeweld. In september 1944 diende de grot als schuilplaats voor de bevolking toen er hevige gevechten plaatsvonden. Ongeveer 400 mensen scholen voor het geweld dat de bevrijding van Valkenburg met zich meebracht. Na 6 dagen en 6 nachten werden zij door de geallieerden bevrijd.
Na de bevrijding heeft de Fluweelengrot een tijd dienst gedaan als veldhospitaal/rustpunt voor vooral Amerikaanse soldaten. In het gangenstelsel zijn op veel plekken ook nog steeds handtekeningen te vinden die door soldaten zijn achtergelaten. Bijzonder is een aantal silhouetten van de laatste lichting soldaten die de grot bezocht.

Kasteel Valkenburg is een kasteelruïne in het Zuid-Limburgse vestingstadje Valkenburg. De voor Nederland zeldzame hoogteburcht ligt op de Heunsberg, een uitloper van het plateau van Margraten. Het kasteel, ooit de burcht van de heren van Valkenburg, werd in 1672 verwoest maar nooit geheel afgebroken. De Valkenburgse kasteelruïne is een belangrijke toeristische attractie en sinds 1967 een beschermd rijksmonument.

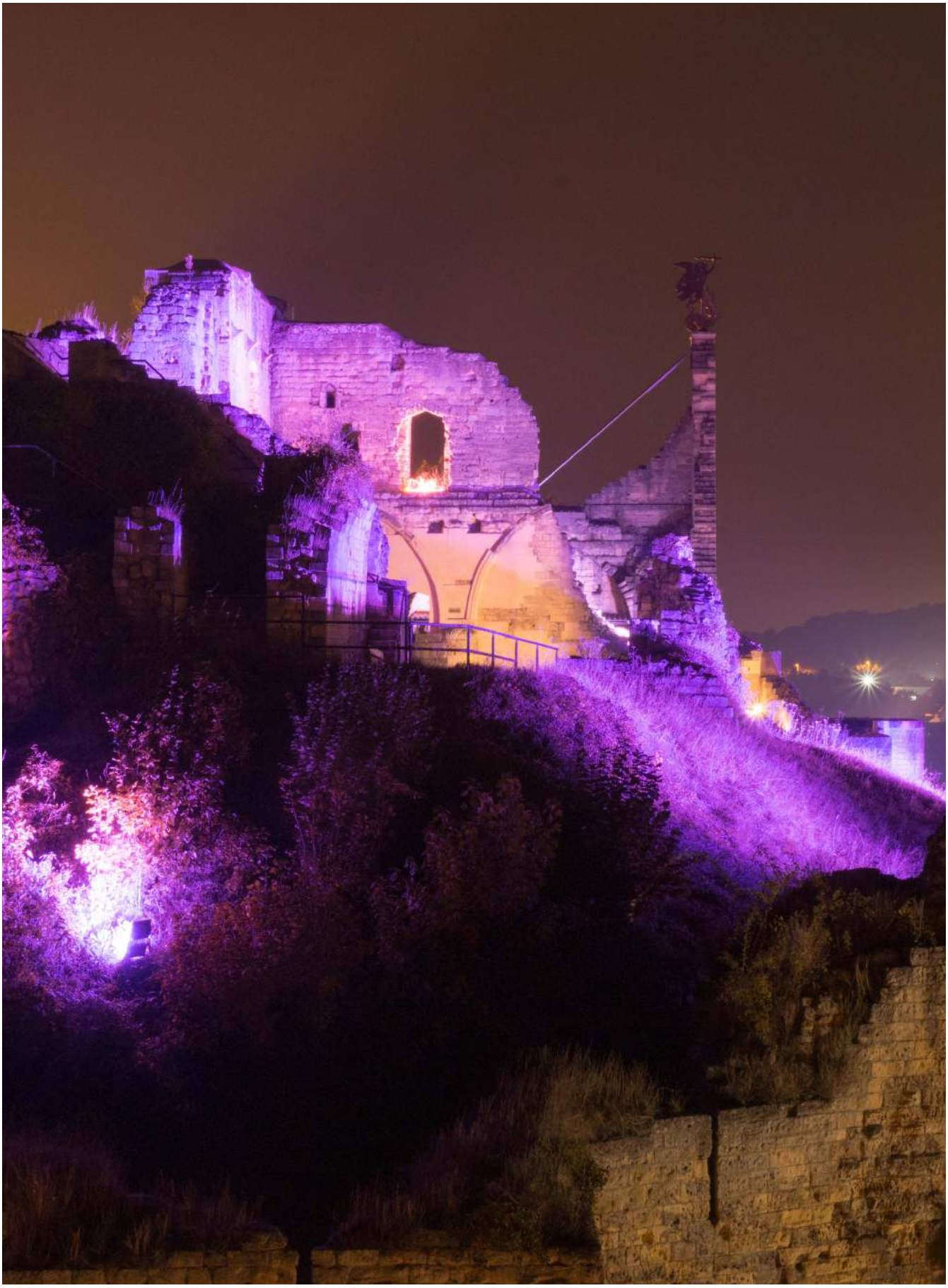

Kasteel-Ruïne Valkenburg
5 6
Kasteel-Ruïne
Fluweelengrot
Dwingel en de buitenste schildmuur
De Dwingel was een smal pad naar de hoofdingang van het kasteel,grenzend aan de buitenmuur.De Dwingel stamt uit de 15e eeuw.In het algemeen was een dwingel of dwinger een ruimte tussen twee muren of gebouwen die de aanvaller moest betreden bij nadering van kasteel of poort.De Dwingel was aan de binnenzijde voorzien van bogen met daarin schietgaten.De buitenste schildmuur maakte deel uit van de stadsmuur en omgaf het hele kasteel.De muur is vele malen vernield en weer opgebouwd.De schildmuur is in de huidige staat gerestaureerd (met uitzondering van de weergangen en kantelen).
'Dwingel' and the outer fo tification wall
The 'Dwingel' was a narrow path leading to the main entrance of the citadel parallel to the outside wall.In general a 'dwingel' or 'dwinger' was a space in between two walls or buildings which the enemy had to set foot on approaching the castle or gate.
The 'Dwingel' dates from the 15th century.The 'Dwingel' on the inside was provided with arches equiped with loop-holes.The outer fortification wall was part of the city-wall and enveloped the entire castle.The fortification wall has been destroyed and reconstructed several times.The wall has been restored with the exception of the defence passages and battlements.

Sjötter aan de poort

Op 25 september 2010, in het jaar waarin de Valkenburgse schutterij 550 jaar bestaat, is het bronzen beeld "Sjotter aan de Poort" onthuld. Het is een geweldig standbeeld ter verfraaiing van de Grendelpoort, de entree van Valkenburg, en ter aanvulling van de toeristische trekpleisters binnen ons Geulstadje. Er is tevens een mooie bronzen plaquette geplaatst met een afbeelding van 4 poortwachters uit vroegere tijden bij de "gringel" (waterput). Bovenaan de bronzen plaquette ziet men VALKEN **** staan. De 4 sterren op de plaquette verwijzen naar geboortejaren. "Schutter" komt van "beschutten" en de 4 figuren in de plaquette verwijzen naar 4 belangrijke beschutters van Valkenburg. Door de figuren in de juiste volgorde in de tijd te plaatsen wordt uiteindelijk het woord VALKENBURG gevormd. De wapenuitrustingen geven duidelijk hints wie het oudste en wie het jongste is. De grote schutter ("de Sjotter") is gehuld in het uniform van een schutter der Oude en Jonge Nobele.

Avondopname vanaf de camping, links is de locatie van de kasteelruïne.

Op de Cauberg de Lourdes Grot.

Een kort rondje van een half uur door de Gemeentegrot van Valkenburg.

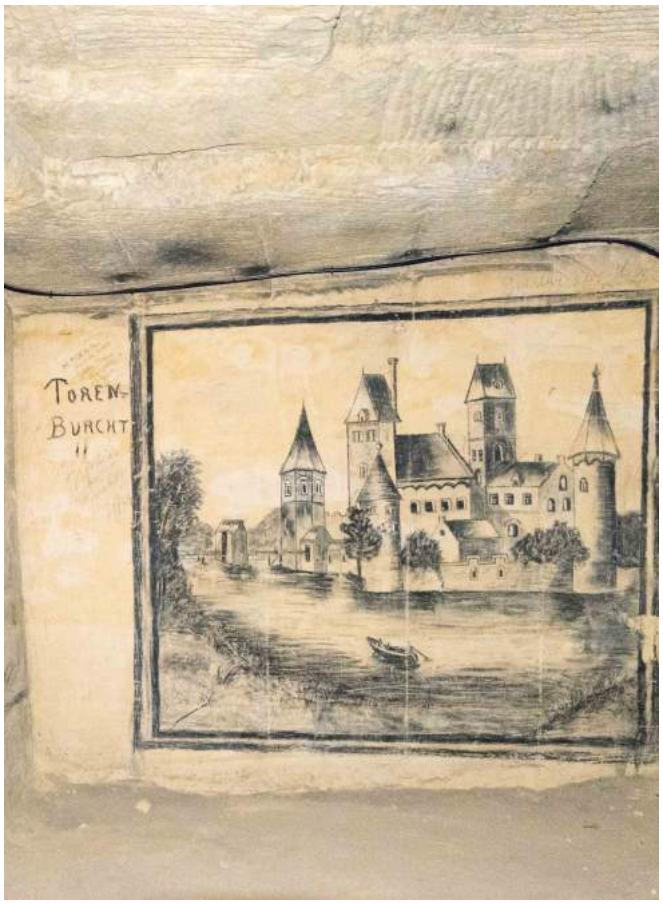

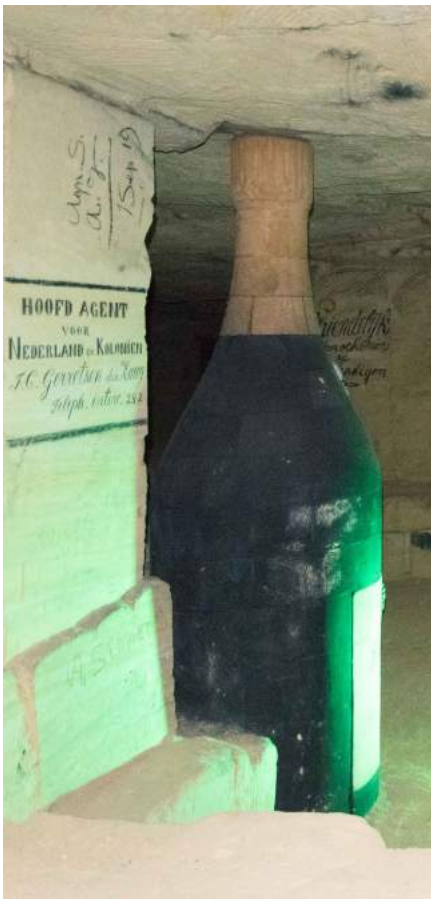

Maurice
Toon Hermans
Orde Humor
Gulden
Valkenburg aan de geul
1963

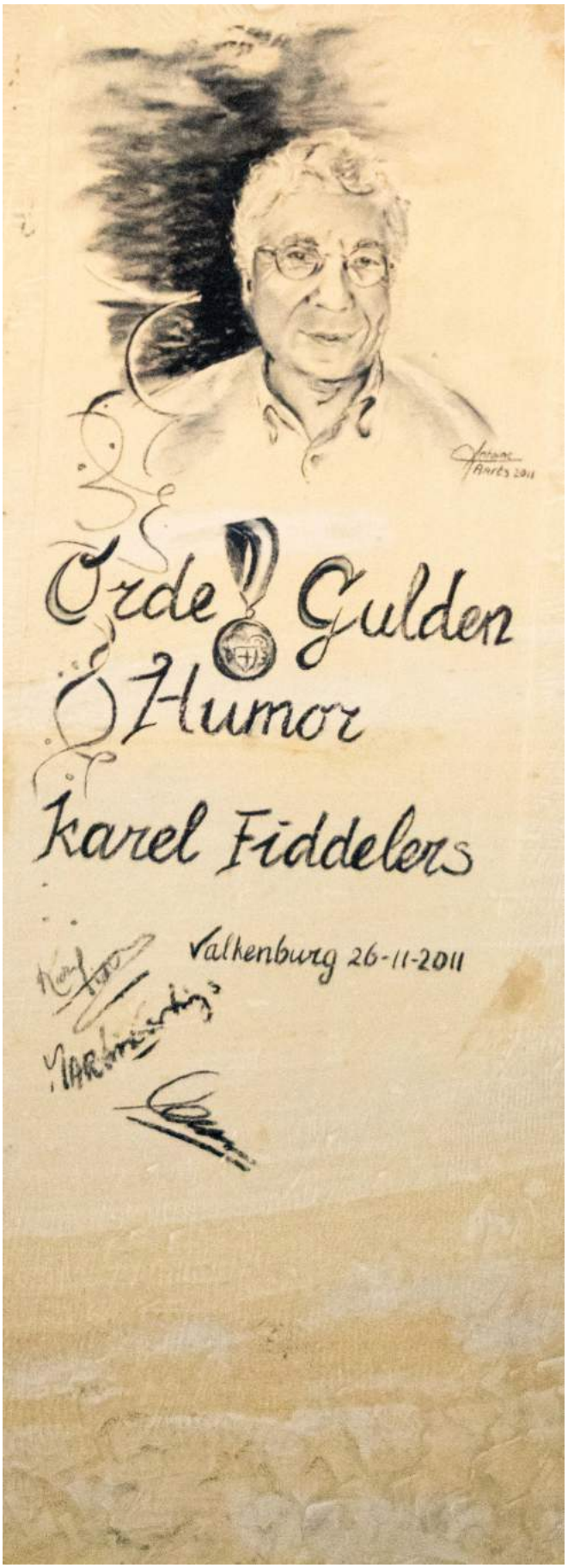
Orde Gulden
Humor
Karel Fiddelers
Valkenburg 26-11-2011

RIEKIE SINTZEN 2006

JE MAINTIENDRAI

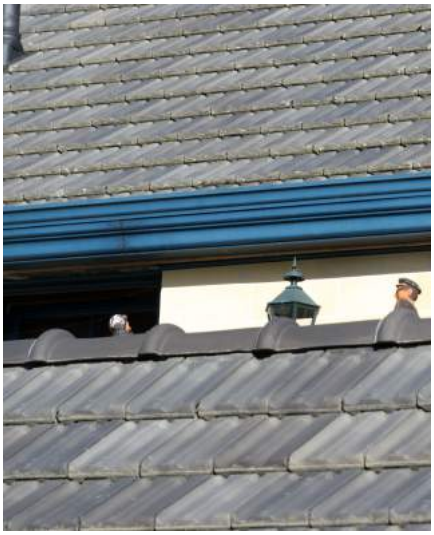

Valkenburg, geen tuin maar kunst, hobby aan huis.

De kluis op de Schaelsberg wordt door Natuurmonumenten beheerd. Wij komen er langs op onze prachtige wandeling Valkenburg-Schin-op-Geul-Valkenburg.

XIII

ljubljana-aan-schin op geul

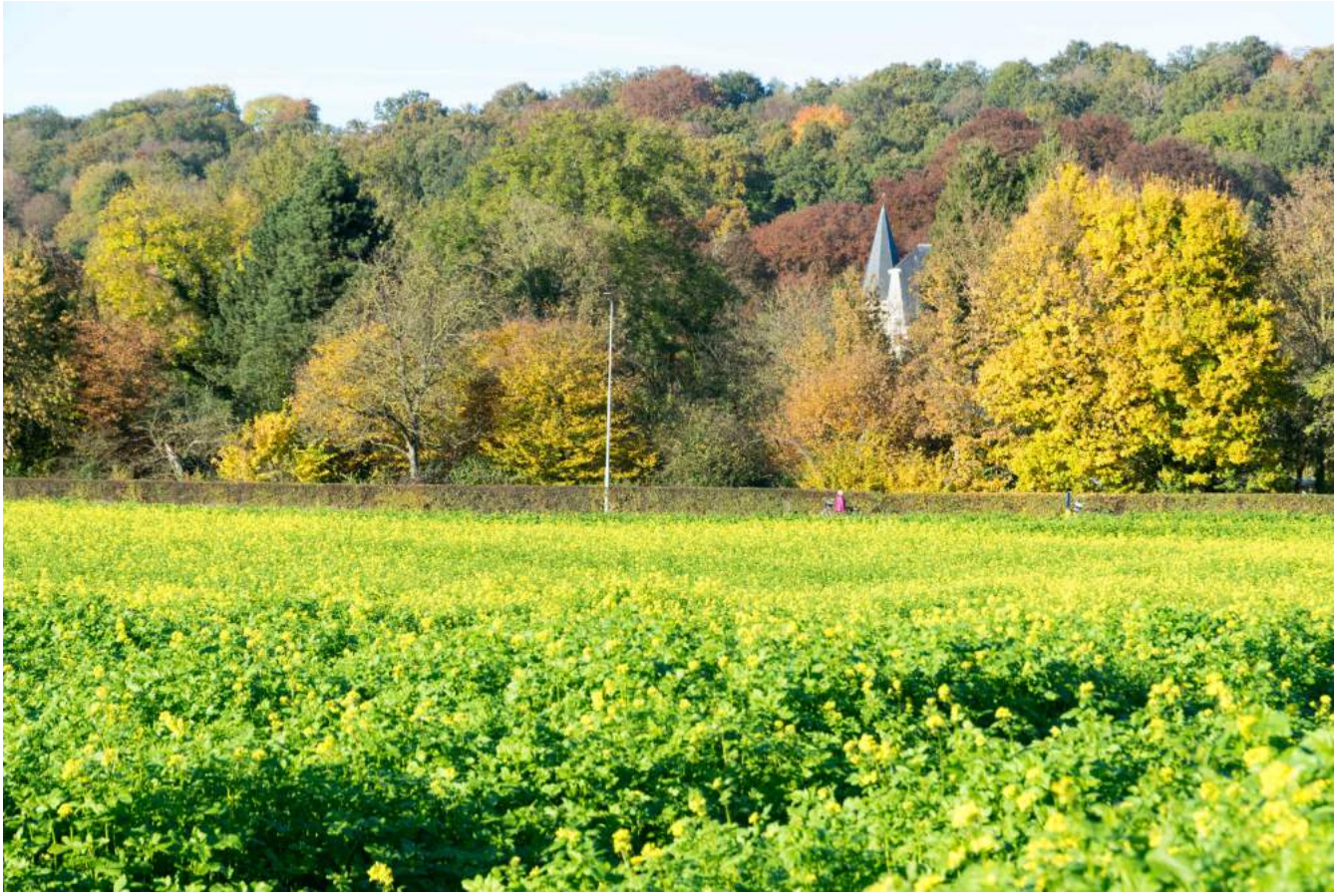

De wandeling gaat verder naar het kasteel Schaloen langs de prachtig gekleurde velden met mosterdzaad in het Gerendal. Het Gerendal is een uniek stukje Nederland, beroemd vanwege zijn onweerstaanbare natuurschoon en de overvloed aan zeldzame orchideeën.

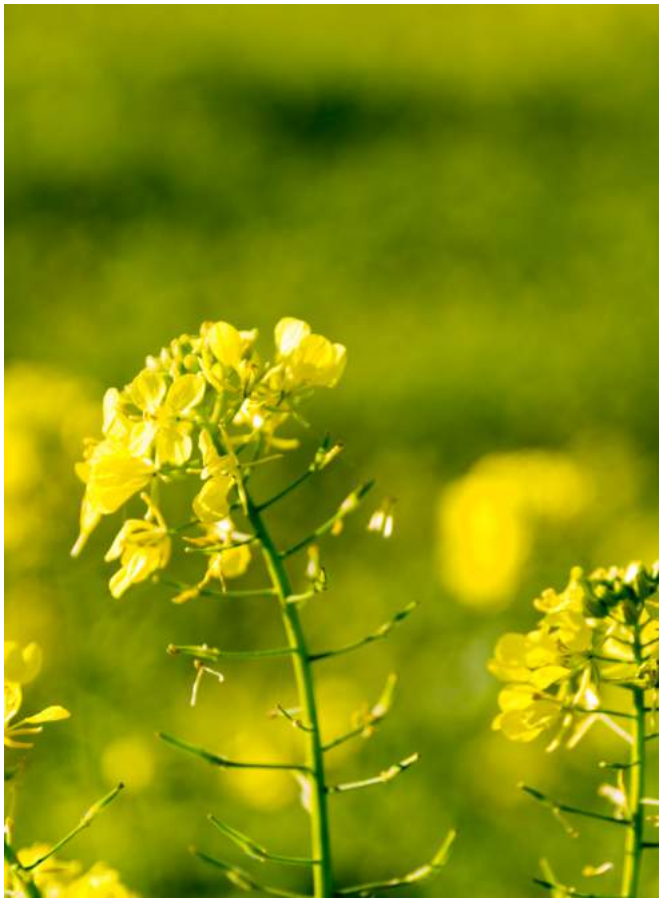

De cavaleriegroep 'de drie beeldjes' bevindt zich achter het kasteel Schaloen. In de drie kapelletjes ziet men de beeltenissen van Maria, Jezus en Johannes. Deze beeldengroep dateert uit 1739.

Het kasteel Schaloen is gelegen in de beemde van de rivier Geul vlak bij het dorp Oud-Valkenburg. De gracht rond het woonhuis wordt gevoed met water van de Molenbeek, een Geultak die in de 16e eeuw de hoofdtak van de Geul vormde. Het kasteel ligt ten zuiden van de Oud-Valkenburgerweg, de doorgaande weg van Valkenburg naar Schin op Geul.
Aan het eind van een oprijlaan komt men bij een watermolen en vervolgens, via een poorthuis, op een plein waaraan het kasteel en de voorburcht zijn gelegen. De mergelstenen Schaloensmolen uit 1699 was oorspronkelijk een banmolen, maar doet tegenwoordig alleen dienst als demonstratiemolen. In de kasteeltuin heeft de plaatselijke IVN-vereniging een Limburgse heemtuin aangelegd, die voor het publiek toegankelijk is.

Kasteel Oost, eerst een hoeve en sinds 1563 kasteel huisvest tegenwoordig The International Butler Academy.

Vandaag op advies van de campingbaas, de geel/rode route langs de Geul gevolgd naar Maastricht (16 km), de Geulhemermolen is een zeer bijzondere koffiestop!

De **Bronsdaelgroeve** is een oorlogsmonument aan de *Geulweg* tussen Meerssen en Geulhem, vlak bij de ingang naar de Curfsgroeve. Het bestaat uit een nog goed herkenbaar, deels ondergronds complex dat de Duitsers bouwden voor reparatie van vliegtuigmotoren. Het complex is deels ondergronds aangelegd in een aantal grotere en kleinere mergelgroeven aan de voet van en omringd door hellingbossen langs de Geul.

In 1944 voerden de geallieerden zware bombardementen uit op Duitsland Rijk met als doel de Duitse oorlogsindustrie lam te leggen. De Duitsers reageerden daarop door bomvrije werkplaatsen voor de Luftwaffe in te richten. Opdracht voor de bouw werd gegeven door het opperbevel van de Luftwaffe. Volgens de plaatselijke overlevering zouden hier de "Vergeltungswaffen" V-I en V-II zijn gefabriceerd. In feite ging het om een groot opgezette reparatiewerkplaats voor BMW-motoren voor bommenwerpers. Maandelijks zouden tweehonderd tot tweehonderdvijftig motoren worden gerepareerd.

@w&m magazine 2016